

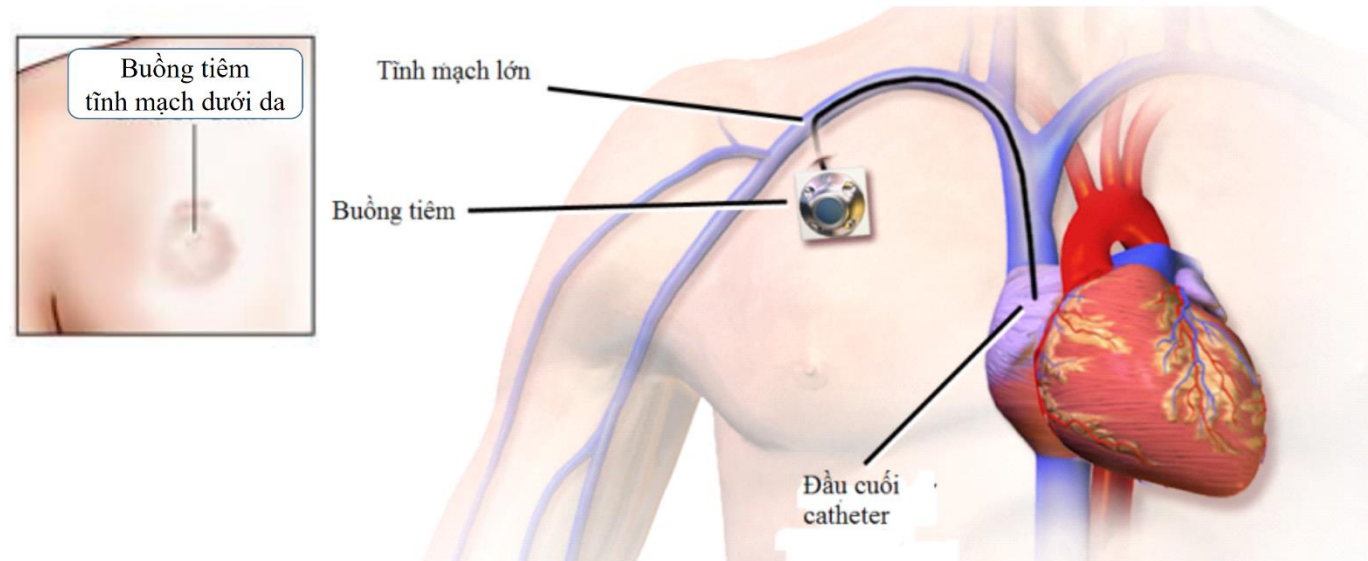
Thực trạng sử dụng buồng tiêm tĩnh mạch dưới da tại khoa ung thư Bệnh viện Nhi Trung ương

**CNĐD Nguyễn Thị Thơ và CS
Khoa Ung thư**

ĐẶT VẤN ĐỀ

Buồng tiêm tĩnh mạch dưới da (Port A Cath) là một hệ thống dẫn truyền thuốc, hóa chất, dịch, máu... vào hệ tuần hoàn thông qua đường tĩnh mạch trung tâm và được đặt vào mô dưới da

ĐẶT VẤN ĐỀ

- Thế giới, Port được sử dụng từ năm 1981.
- BV Nhi TW, Port được đặt trên bệnh nhân ung thư từ năm 2000 nhưng không thường xuyên, chưa có số liệu báo cáo.
- NB truyền hóa chất qua tĩnh mạch ngoại vi có nguy cơ bị rò rỉ, thoát mạch, tổn thương TM, hoại tử mô.
- Sử dụng Port trong hóa trị liệu là một trong những giải pháp an toàn và đáng tin cậy cho bệnh nhân ung thư.

Mục tiêu nghiên cứu

- 1. Xác định thực trạng người bệnh đặt buồng tiêm TM dưới da tại khoa ung thư Bệnh viện Nhi Trung ương**
- 2. Xác định tỷ lệ biến chứng khi sử dụng buồng tiêm TM dưới da.**

ĐỐI TƯỢNG VÀ PPNC

➤ **Đối tượng:**

- **Định lượng:** 65 NB đặt buồng tiêm và gia đình đồng ý tham gia.
- **Định tính:** Lãnh đạo khoa, điều dưỡng và người chăm sóc chính cho NB đặt buồng tiêm tại khoa Ung thư.

➤ **Thời gian:** 1/1/2018 – 30/6/2020

➤ **Địa điểm:** Khoa ung thư – BV Nhi TW

➤ **Cỡ mẫu:** thuận tiện

ĐỐI TƯỢNG VÀ PPNC

- **PPNC:** Mô tả cắt ngang kết hợp nghiên cứu định tính và định lượng
- ***Phân tích số liệu:***
  - Sử dụng phần mềm Epi DATA 3.1 và SPSS 18.0
  - Số liệu định tính được gõ bằng và phân

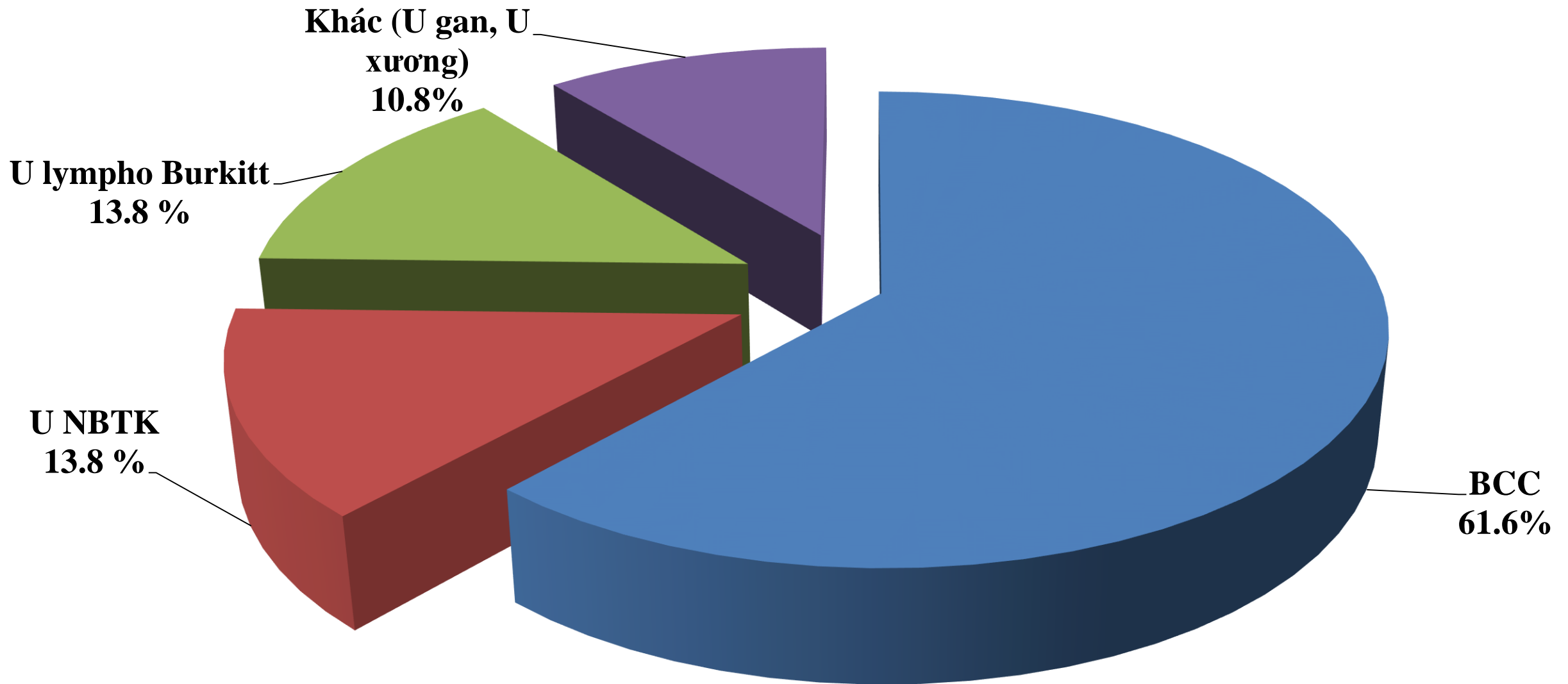
KẾT QUẢ & BÀN LUẬN

Bảng 1: Thông tin chung của NB (n = 65)

Biến số	Số lượng (Tỷ lệ %)
Giới	
Nam	38 (58,5)
Nữ	27 (41,5)
Tuổi (năm)	
Trung vị	5,2
Phạm vi	0,5 -15
Cân nặng (kg)	
Trung bình	20,3
Phạm vi	8 -55

Biểu đồ 1: Chẩn đoán của BN (n=65)

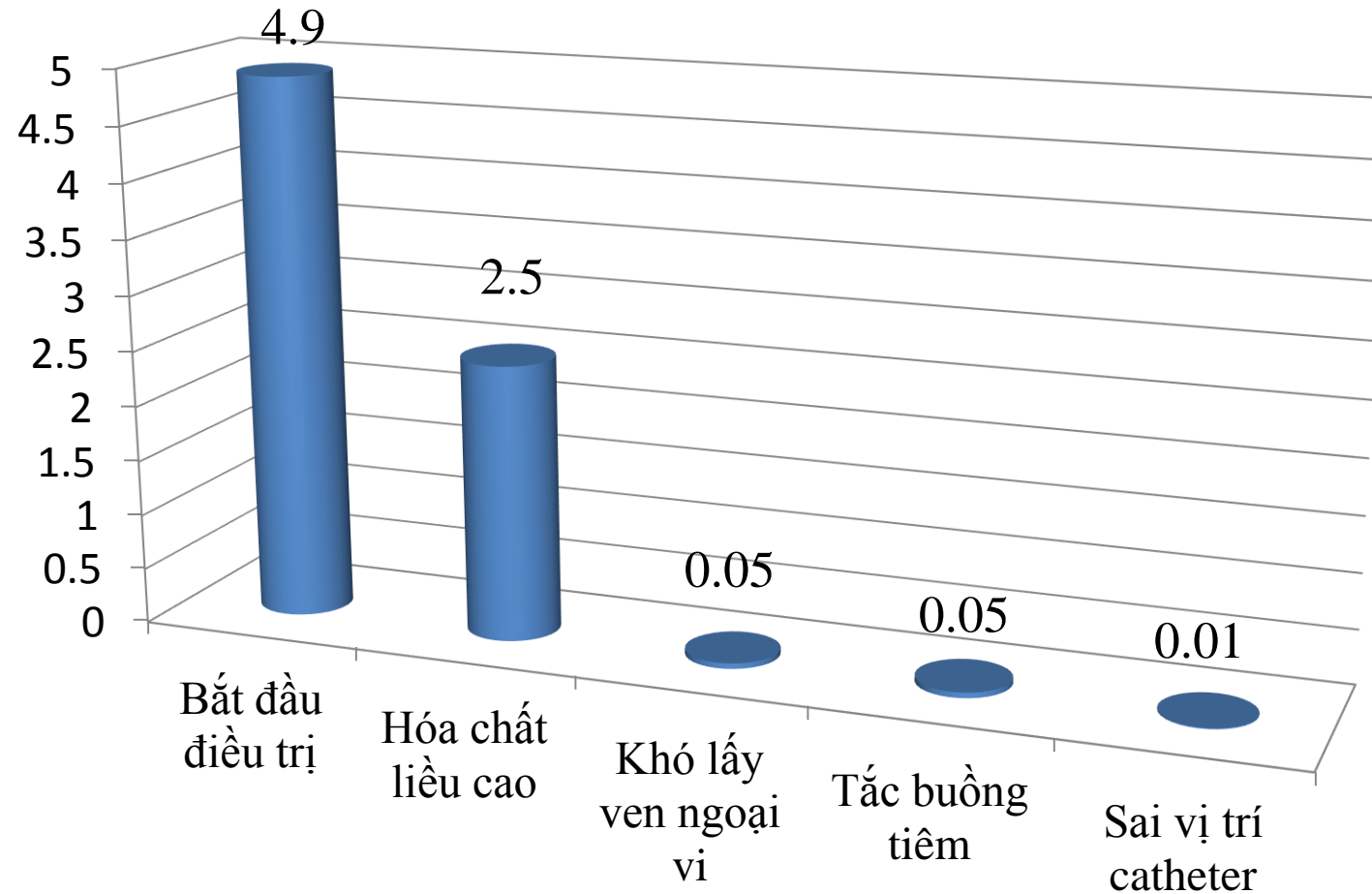

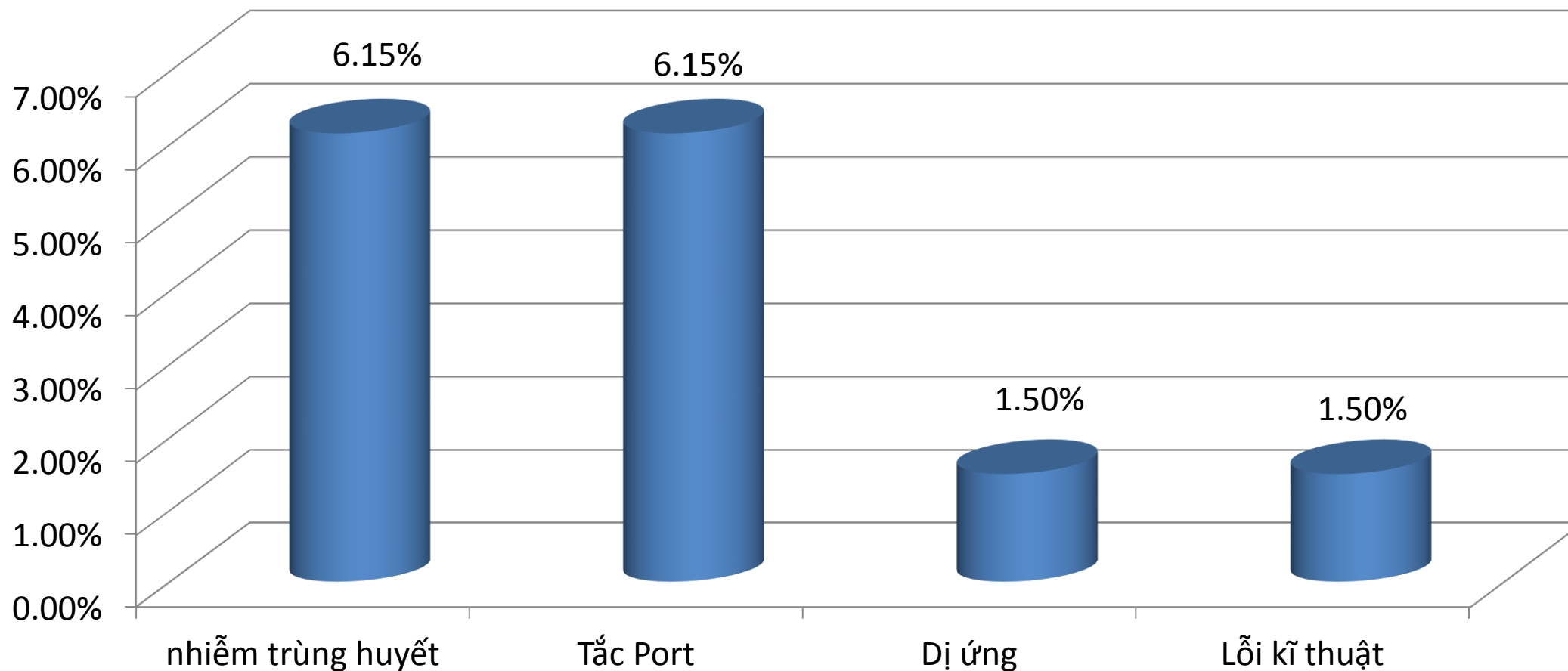
Bảng 2: Tỷ lệ NB đặt Port (n=65)

Năm	Số NB ung thư	Số NB đặt Port	Tỷ lệ %
2018	315	45	14.2
2019	291	12	4.1
6 tháng đầu năm 2020	145	8	5.5
TỔNG	751	65	8.6

Biểu đồ 2: Chỉ định đặt Port (n=751)

Biểu đồ 3: Các biến chứng gặp phải khi sử dụng Port (n = 65)

Abraham tại An độ năm 2012 (6.17%)
Ý (0.9%)

Các biến chứng gặp phải khi sử dụng

Port (n = 65)

Qua kết quả phỏng vấn sâu người nhà người bệnh, chúng tôi nhận thấy có một số nguyên nhân như *“gia đình cháu không hiểu, nghĩ khi đặt buồng tiêm, dây dợ phức tạp, phải kiêng tắm nên chỉ lau người cho cháu hàng ngày”* hoặc *“cháu quấy khóc nhiều, người lúc nào cũng ra mồ hôi, tuột hết cả băng dính, gọi các cô nhiều cũng ngại, nên mẹ đã tự băng lại”*.

Kết quả phỏng vấn nhân viên được biết: *“Công việc của chúng em cũng nhiều, một cô chăm 8-12 cháu nên chưa có thời gian hướng dẫn vệ sinh cá nhân, chăm sóc buồng tiêm cho gia đình người bệnh”*

KẾT LUẬN

- Tuổi: 6 tháng - 15 tuổi, nam nữ không có sự khác biệt.
- Tỷ lệ đặt buồng tiêm
  - năm 2018 là 14,2%,
  - năm 2019 (4,1%),
  - 6 tháng đầu năm 2020 (5,5%).
- Tỷ lệ NB bạch cầu cấp đặt buồng tiêm chiếm 61,6%.
- Chỉ định đặt buồng tiêm khi bắt đầu điều trị là 4.9%.
- Biến chứng nhiễm trùng và tắc buồng tiêm chiếm 12,3%.

KẾT LUẬN

- Chỉ định sớm khi bắt đầu điều trị hóa chất.
- Giúp giảm đau, phòng rò rỉ thoát mạch, bảo vệ tĩnh mạch ngoại vi, nâng cao chất lượng cuộc sống NB.
- NB phải chi trả nhiều chi phí phát sinh khi chăm sóc và duy trì buồng tiêm.
- ĐD trong bệnh viện cần được cung cấp kiến thức về chăm sóc, sử dụng và duy trì buồng tiêm, giảm thiểu biến chứng.
- NB và GĐNB thiếu kiến thức khi chăm sóc buồng tiêm.

KIẾN NGHỊ

- ❖ Khuyến cáo đặt buồng tiêm sớm cho NB ung thư.
- ❖ Đề nghị BHYT chi trả các chi phí phát sinh khi sử dụng buồng tiêm.
- ❖ Tập huấn cho ĐD về kỹ thuật bơm “đẩy – dừng” và KSNK
- ❖ Tăng cường giám sát khi thực hành chăm sóc buồng tiêm.
- ❖ Xây dựng gói dụng cụ chăm sóc buồng tiêm tĩnh mạch dưới da.

KIẾN NGHỊ

- ❖ Xây dựng tờ rơi và cách chăm sóc buồng tiêm dành cho NB và GĐNB.
- ❖ Tư vấn – GDSK cho người bệnh và GĐNB về vệ sinh cá nhân, bảo vệ và chăm sóc người bệnh có buồng tiêm.

Các Điểm Quan Trọng

- Hãy chắc chắn là thầy cô, y tế học đường, và giáo viên thể dục đều biết về Buồng tiêm tĩnh mạch dưới da này.
- Trẻ em có thể bắt đầu lại hầu hết các hoạt động bình thường của mình. Không được chơi đùa mạnh tay hoặc tham gia các môn thể thao có va chạm. Hãy trao đổi với bác sĩ của con để được hướng dẫn cụ thể.
- Tránh va đập trực tiếp vào vùng cấy Buồng tiêm tĩnh mạch dưới da.

Điều quan trọng là phải báo với bác sĩ hoặc điều dưỡng nào đang chăm sóc cho con bạn biết là trẻ đang có một buồng tiêm dưới da. Bởi vì thiết bị này nằm hoàn toàn dưới da, họ có thể không để ý. Điều này vô cùng quan trọng khi con bạn được thăm khám tại phòng cấp cứu hoặc bất kỳ phòng khám hoặc bệnh viện nào.

Địa chỉ: 18/879 La Thành - Đống Đa - Hà Nội

Điện thoại: (84.4) 6 273 8532

Fax: (84.4) 6 273 8573

TÀI LIỆU THAM KHẢO:

UC DAVIS children's hospital (2015),
"An Introduction to Your Child's Implanted
Venous Catheter Device (Port-a-Cath®)"

GIỚI THIỆU VỀ BUỒNG TIÊM TĨNH MẠCH DƯỚI DA (Port-a-Cath)

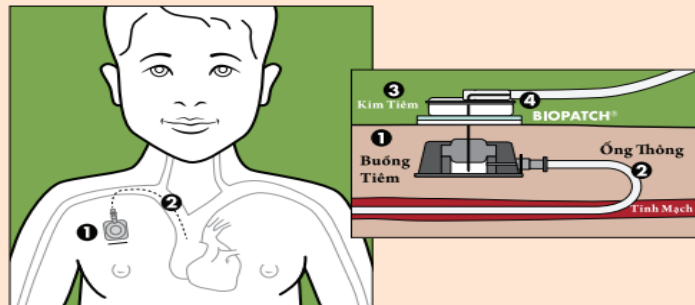
Giới thiệu về Buồng tiêm Tĩnh mạch Dưới da của Con bạn

Tại sao con bạn lại cần đặt một Buồng Tiêm Tĩnh Mạch Dưới Da (Port-a-Cath®)?

- Để giảm bớt số lần con bạn bị kim tiêm đâm vào người
- Để đưa thuốc, dịch và máu vào một tĩnh mạch lớn
- Để lấy máu xét nghiệm

Buồng Tiêm Tĩnh Mạch Dưới Da (Port-a-Cath®) là gì?

- Là một thiết bị được đặt vào cơ thể bằng phẫu thuật.
- Đường truyền được cấy ghép hoàn toàn dưới da.
- Nó có thể được đặt trong ngực, bụng, hoặc cánh tay.

Các Bộ Phận của Buồng Tiêm Tĩnh Mạch Dưới Da (Port-a-Cath®):

- Ở trong cơ thể, **Buồng tiêm tĩnh mạch dưới da** có 2 bộ phận: ❶ một vòm nhựa nhỏ (**buồng tiêm**) được gắn liền với ❷ một đường ống (**ống thông**) để đi từ một tĩnh mạch lớn đến tim.
- Thiết bị này có hình thù và cảm giác như có một khối u sưng lên ở dưới làn da.
- Lúc điều trị, một ❸ **kim tiêm** đặc biệt sẽ được đâm xuyên qua da vào buồng tiêm.
- Một ❹ miếng băng chuyên dụng hình đĩa (**BIOPATCH®**) có thể được đặt dưới kim tiêm. Sau đó miếng băng dính trong suốt sẽ được đặt lên kim tiêm để giữ cho nó không di chuyển. Miếng băng dính trong suốt và miếng BIOPATCH® sẽ ngăn ngừa vi khuẩn thâm nhập

Sau khi đặt xong ống thông:

- Con bạn có thể cảm thấy đau nhức trong một hay hai ngày và vùng đó có thể bị sưng lên.
- Trên da của con bạn sẽ có 2 vết thương nhỏ là nơi chọc kim để đưa ống thông ❷ và rạch da để đưa buồng tiêm ❶ vào.

- Buồng tiêm sẽ được “tiếp cận” bằng một kim đặc biệt. Hãy xem hình ở trang 2.

- Lúc ở bệnh viện, kim tiêm phải được thay hàng tuần.

- Vi khuẩn và mầm bệnh có thể đi vào dòng máu xuyên qua ống thông nếu bằng và da không được giữ sạch và khô.

- Nếu chỗ băng kim bị bẩn, ướt hoặc bắt đầu bong ra, xin vui lòng yêu cầu nhân viên y tế thay nó. Đây là một quy trình vô khuẩn và chỉ nên do những người chuyên nghiệp có đào tạo thực hiện.

- Lúc ở nhà, Buồng tiêm tĩnh mạch dưới da cần phải được chăm sóc và bơm rửa mỗi tháng một lần bằng loại thuốc chống đông máu gọi là Heparin. Việc này có thể được thực hiện tại bệnh viện hoặc tại nhà bởi một điều dưỡng được đào tạo.

Lần sử dụng Buồng tiêm tĩnh mạch dưới da kế tiếp:

- Điều dưỡng sẽ dùng một kim tiêm đặc biệt để tiếp cận Buồng tiêm tĩnh mạch dưới da. Kim tiêm này sẽ được thay mỗi tuần.
- Nếu muốn, bác sĩ có thể kê đơn một loại thuốc để con bạn bôi vào 30 phút trước khi đặt kim tiêm. Loại kem này có thể làm bớt khó chịu khi kim tiêm được sử dụng để tiếp cận buồng tiêm dưới da.
- Luôn thông báo cho nhân viên y tế biết là con bạn có Buồng tiêm tĩnh mạch dưới da.

Hệ thống hai buồng tiêm có thể được sử dụng cho các trẻ em cao lớn và các thanh thiếu niên. Hệ thống hai buồng tiêm có hai bể chứa riêng biệt. Phải cần đến hai kim tiêm (một cái cho mỗi buồng). Với hệ thống hai buồng thì các loại được chất, chất lỏng, và sản phẩm từ máu có thể được tiêm truyền vào cùng một lúc. Nếu bạn có một hệ thống hai buồng, mỗi bên phải được tiếp cận và bơm rửa hàng tháng.

Lợi ích của sự cấy ghép Buồng tiêm tĩnh mạch dưới da:

- Lúc không cần tiếp cận, thiết bị sẽ nằm hoàn toàn dưới da và không có đường ống nào nằm bên ngoài cơ thể.
- Sẽ có ít nguy cơ nhiễm trùng hơn những loại ống thông tĩnh mạch trung tâm khác.

- Con bạn có thể tắm lúc Buồng tiêm tĩnh mạch dưới da không được tiếp cận.

- Buồng tiêm tĩnh mạch dưới da có thể nằm trong cơ thể trong suốt thời gian con bạn cần được điều trị.

Các dấu hiệu cần được theo dõi và báo cáo cho bác sĩ biết:

- Sốt có thể là dấu hiệu của sự nhiễm trùng.
  - Hãy gọi bác sĩ nếu nhiệt độ cao hơn 38.5°C hoặc theo như lời dặn của bác sĩ.
  - Đừng cho uống Tylenol® hoặc Motrin® ngoại trừ bác sĩ đã dặn trước.
- Ốn lạnh
- Đau, đỏ hoặc bầm tím xung quanh vùng cấy ống thông
- Sưng ở vùng đặt ống thông nhất là trong lúc ống thông đang được sử dụng

- Đau ngực hoặc cổ, khó thở. **ĐÂY LÀ TRƯỜNG HỢP CẤP CỨU.** Đặt con bạn nằm nghiêng sang bên trái và giữ bình tĩnh. **ĐƯA TRẺ ĐẾN BỆNH VIỆN.**

Thank you!!!

